

Дем'янчук М.А.

кандидат економічних наук, старший викладач
кафедри економіки та моделювання ринкових відносин

Петручок М.В.

студент 2 курсу напряму підготовки «Фінанси і кредит»
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ

З інтенсивним розвитком науки і техніки все більшого навантаження отримує довкілля, відбувається загострення взаємоіснування природи і суспільства. В зв'язку з цим стає питання комплексного використання природно-ресурсного потенціалу, особливо це стосується приморських територій, що володіють спеціальними рекреаційними ресурсами.

Обговорення питання комплексного використання ресурсів та

стимулювання природоохоронної діяльності підприємств у вітчизняній літературі ведеться вже ряд років. Серед авторів академіки М. П. Федоренко, Т.С. Хачатуров, А.Н. Алімов, Е.А. Арустамов, С.А. Генсірук, Б.В. Буркінський та інші. Одеська область є одним з найперспективніших регіонів України для розвитку рекреації. Тому метою роботи є визначення рекреаційних ресурсів Одеської області.

Одеська область – приморський і прикордонний регіон України зі значним транспортним, промисловим, аграрним, науково-технічним, туристичним потенціалом [1].

Одеса - найбільша за площею область України (її територія складає 33,3 тис. кв. км – 5,5% території України) розташована на крайньому південному заході України, вздовж державних кордонів з Республікою Молдова та Румунією. На півночі межує з Вінницькою областю, на північному сході – з Кіровоградською, на сході – з Миколаївською областю, на півдні та південному сході омивається водами Чорного моря.

Область розташована на перехресті міжнародних транспортних магістралей із півночі на південь та із заходу на схід, що визначає певним чином спеціалізацію регіону та пріоритети його розвитку.

Велика кількість пам'яток історії, культури, об'єктів природно-заповідного фонду, наявність лікувальних ресурсів і морських піщаних пляжів та етнографічне розмаїття сформували імідж Одеської області як одного з найпопулярніших туристичних регіонів України.

В області розвинута туристична інфраструктура, основу якої складають об'єкти тимчасового розміщення, санаторно-курортні та оздоровчі заклади. Сьогодні на території області зосереджено понад 1000 закладів туристсько-рекреаційного і оздоровчого профілю, де одночасно можна розмістити майже 115,0 тисяч туристів і відпочиваючих. Своєрідність туристичного комплексу області визначена численними визначними пам'ятками різних часів з відомими історико-культурними заповідниками, пам'ятками архітектури і містобудування, театрами і музеями.

На території області розташовано понад 700 об'єктів рекреаційного призначення, що створює передумови для розвитку оздоровчого туризму і пляжного відпочинку. До крупних центрів пляжного туризму на Чорноморському побережжі області відносяться: м. Одеса, м. Іллічівськ, смт. Затока і с. Курортне Білгород-Дністровського району, села Лебедівка, Лиман, Приморське Татарбунарського району, смт. Чорноморське Комінтернівського району, села Санжейка, Грибівка і Кароліно-Бугаз Овідіопольського району, а також с. Приморське Кілійського району. Найпопулярніший рекреаційний район м. Одеси – Аркадія, є центром літніх нічних розваг в якому зосереджено велику кількість нічних клубів і дискотек де до ранку лунають мелодії різних стилів і напрямків [1].

Одеська область – один з небагатьох регіонів України, що мають значний потенціал у сфері розвитку круїзного туризму і яхтингу. І мова йде не тільки про природні можливості - наявність морського і річкового узбережжя, але і про наявність відповідних інфраструктурних об'єктів. Так, сьогодні Одеський

морський торговельний порт - це єдиний порт в Україні, причальні споруди якого дозволяють приймати пасажирські круїзні лайнери довжиною понад 200 метрів. Разом з морським в області розвивається і річковий круїзний туризм. В рамках дунайських круїзів, які мають стабільний попит у європейських туристів, відвідуються українські порти Нижнього Дунаю – Ізмаїл і Вилкове. Останнім часом в області активно розвивається винний туризм, чому сприяють сприятливі природно-кліматичні умови для вирощування виноградної лози, завезеної на територію сучасної Одеської області швейцарськими і німецькими колоністами.

Одеса також представлена санаторно-курортним оздоровленням населення, організацією його відпочинку та екскурсійно-туристичним обслуговуванням. Перші два види пріоритетні з погляду комплексного підходу до охорони здоров'я й соціального захисту жителів Одеси, інших регіонів України й ближнього зарубіжжя. Останній - в аспекті реструктуризації й подальшого розвитку господарського комплексу на основі ринкових відносин, зміцнення дохідної бази державного й міського бюджетів, зовнішньоекономічних і міжнародних культурних зв'язків.

На даний час Одеса має більший туристичний потенціал, а також об'єктивні передумови для його розвитку, особливо у сфері ділового, культурно-пізнавального, санаторно-курортного туризму. Місто також має у своєму розпорядженні туристичні бренди всеукраїнського й світового значення: Потьомкінські сходи, Французький бульвар, “Аркадія”, Оперний театр, Дерибасівська, Одеські катакомби та ін. Однак цей потенціал використовується неефективно. Потік туристів, доходи й зайнятість у туристичній індустрії не відповідають потенціалу, що пояснюється відсутністю дотепер системної організованої роботи з формування конкурентоздатної туристичної індустрії й туристичного кластера в Одесі [2].

Тому виникає об'єктивна потреба мобілізації існуючого природно-ресурсного й наявного виробничого потенціалу курортно-рекреаційної й туристичної сфери м. Одеси. Активізації його використання з метою створення та розвитку в структурі міського соціально-економічного комплексу високорентабельної галузі, що повинна забезпечити потреби внутрішнього й міжнародного попиту на курортно-рекреаційні й туристичні послуги, посилення взаємозв'язків курортно-рекреаційної й туристичної галузі з іншими сферами народногосподарського комплексу міста.

Забезпечення конкурентоспроможності туристичної індустрії в Одеському регіоні забезпечить податкові надходження до бюджету, поліпшення рівня життя населення за рахунок росту зайнятості й середньої зарплати в туристичній індустрії; якість життя за рахунок підвищення культурного рівня й патріотичного виховання населення міста, збереження для майбутніх поколінь історико-культурної спадщини й екології.

Література:

1. Стратегія економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://oda.odessa.gov.ua>.
2. Ільїна М.В. Інтегральне оцінювання туристично-рекреаційної сфери

територій різних типів / М.В. Ільїна // Економіка. Управління. Інновації. – 2013.
– Випуск №2 (10). – С. 31-39.